

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет

Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій
Кафедра психології, політології та соціокультурних технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник навчально-
організаційного управління

_____ В. Б. Юскаєв

_____ 2022 р.

ПРОГРАМА

**атестаційного екзамену за ступенем «бакалавр»
зі спеціальності (напрямку підготовки) 053 «Психологія»
за освітньо-професійною програмою – «Психологія»**

1. Загальні положення

Атестація здобувачів вищої освіти Сумського державного університету освітньо-професійної програми «Психологія» спеціальності 053 «Психологія» проводиться у відповідності до галузевої підготовки бакалаврів. Мета атестаційного екзамену – визначення рівня оволодіння здобувачами вищої освіти компетентностями для ефективної реалізації основних видів професійної діяльності психолога (психодіагностичної, консультативної, психопрофілактичної, психокорекційної тощо). Атестаційний екзамен проводиться у письмовій формі протягом 4 академічних годин (240 хвилин).

2. Анотація та ключові питання до атестаційного екзамену

Зміст атестаційного екзамену формується на основі робочих програм освітніх компонентів «Загальна та експериментальна психологія», «Соціальна психологія», «Психологія розвитку та педагогічна психологія», «Теорії особистості», «Психодіагностика та математичні методи в психології», «Психоконсультавання», «Психотерапія та психокорекція».

Загальна та експериментальна психологія

Зміст дисципліни

Тема 1. Психологія як наука

Роль психології в сучасному світі. Вплив психології на розвиток людини як особистості, суб'єкта навчання та професійної діяльності. Психологія як складна система наук. Теоретична і практична психологія. Фундаментальні та прикладні області психологічної науки. Структура, завдання та стан сучасної психології. Зв'язок психології з іншими науками. Принципи психології.

Тема 2. Психіка як предмет психології

Поняття психіки. Проблеми антропогенезу та розвиток форм відображення у живій і неживій природі. Розвиток психіки у філогенезі. Сутність відмінностей психіки людей від психіки тварин. Психіка і свідомість. Розвиток свідомості та її структура.

Тема 3. Діяльність як активність особистості. Діяльність як психологічна проблема. Поняття про діяльність як прояв фізичної і психічної активності.

Діяльність як фактор розвитку індивіда і становлення людської особистості та індивідуальності. Соціально-психологічний аспект діяльності. Діяльність як психофізіологічний процес. Зміст і структура активності і діяльності: потреба, мотив, задача, дія (операція), результат, контроль і оцінка. Інтеріоризація та екстеріоризація. Види людської діяльності.

Тема 4. Особистість у психології

Поняття особистості в психології. Людина, індивід, особистість, індивідуальність. Особистість як об'єкт і суб'єкт соціальної взаємодії. Основні періоди в історії вивчення та дослідження особистості. Типи теорій особистості. Склад і структура особистості. Свідоме і несвідоме в структурі особистості. Самосвідомість. “Я-концепція”. Самооцінка. Рівень домагань. Самоповага.

Тема 5. Темперамент. Поняття про темперамент. Історія розвитку вчення про темперамент.

Фізіологічні основи темпераменту. Тип вищої нервової діяльності і темперамент. Психологічна характеристика та властивості типів темпераменту: холерик, сангвінік, флегматик, меланхолік. Особистість і темперамент.

Тема 6. Характер

Поняття про характер. Природні і соціальні передумови формування характеру. Структура характеру. Провідні риси характеру. Акцентуації рис характеру.

Тема 7. Здібності та творчість

Поняття про здібності. Природні і соціальні передумови здібностей. Структура здібностей: загальні та спеціальні здібності. Здібності, обдарованість, талант, геніальність, майстерність. Формування та розвиток здібностей.

Тема 8. Емоції та почуття

Поняття про емоції і почуття. Функції емоцій і почуттів. Психологічні теорії емоцій. Види емоцій та почуттів. Форми переживання емоцій і почуттів: афекти, настрої, стрес, пристрасті, потяги. Емоційні стани.

Тема 9. Вольова сфера особистості

Поняття про волю. Ознаки вольової поведінки. Функції волі. Теорії волі. Природа волі. Історія розвитку уявлень про волю. Воля як вища психічна функція. Внутрішній та зовнішній локус контролю. Критерії вольової поведінки. Вольові дії. Простий і складний вольовий акт.

Тема 10. Пізнавальна сфера особистості.

Поняття про увагу. Функції уваги. Види уваги. Форми уваги. Властивості уваги.

Поняття про відчуття. Фізіологічна основа відчуттів. Класифікація та види відчуттів.

Поняття про сприймання. Природа сприймання. Фізіологічні основи сприймань. Сприймання як дія. Ілюзії, галюцинації та їх причини.

Поняття про пам'ять. Зв'язок пам'яті людини з її здібностями та діяльністю. Природа пам'яті: теорії і закони пам'яті. Класифікація і види пам'яті. Процеси і закономірності пам'яті. Збереження і забування.

Поняття про мислення. Зв'язок мислення з мовою, мовленням та чуттєвим пізнанням людини. Теорії мислення, його фізіологічна основа. Коротка історія розвитку психології мислення. Функціонально-операційна сторона мислення. Класифікація та види мислення. Інтелект.

Поняття про уяву як вищий пізнавальний процес. Фізіологічна основа уяви. Процеси, основні прийоми створення образів уяви. Класифікація та види уяви. Функції уяви.

Тема 11. Експериментальна психологія. Методологія науки

Основні підходи до розуміння предмету експериментальної психології. Завдання експериментальної психології. Психофізіологія як емпірична база психологічних досліджень. Наукове мислення. Науковий метод та його характеристика. Поняття про методологію науки. Рівні та функції методології. Структура наукового дослідження. Гіпотеза наукового дослідження. Теоретико-методологічні основи психологічної науки: методологія, принципи, методи дослідження. Основні етапи психологічного дослідження. Класифікація експериментальних планів. Постановка проблеми експериментального дослідження. Вибір змінних та формулювання експериментальних гіпотез. Вибір стратегії та планів експериментального дослідження. Деонтологічний аналіз психологічних досліджень. Згода на участь у психологічному дослідженні. Аналіз ресурсів експерименту. Експеримент як метод психологічного дослідження. Структура психологічного експерименту. Залежна та Незалежна змінна в експерименті. Бесіда, інтерв'ю та анкетування у психологічному дослідженні. Валідність. Аналіз та інтерпретація результатів експерименту. Узагальнення результатів дослідження, формулювання висновків.

Соціальна психологія

Зміст дисципліни

Тема 1. Вплив суспільства на особу

Принципи позитивізму та об'єктивності. Операціоналізація понять. Причини нераціональної поведінки. Інтуїція та дежавю. Соціалізація та виховання. Цінності та погляди. Авторитарна, фрагментована та самоактуалізована особистість. Нав'язування суспільством «зручної» моделі особистості. Локус контролю і навчена безпорадність. Конформізм. Екстрасенсорика, парапсихологія та «психотронна зброя».

Тема 2. Бар'єри комунікації

Бар'єри комунікації. Каузальна атрибуція. Фундаментальна помилка атрибуції. Ефект хибного консенсусу. Ярлики та упередження. Помилка поспішного узагальнення та інші когнітивні спотворення. Швидке мислення та спрощуючі евристики. Самоздійснювані пророцтва та переконання. Стереотипи мислення: позалогічність та потреба в раціональному поясненні. Соціальні правила та парадокс Абіліна. Конструювання спогадів. Когнітивний дисонанс.

Тема 3. Ефективне спілкування

Помилки та бар'єри спілкування. Стратегії та тактики спілкування. Стили та техніки спілкування. Приєднання та ведення у розмові. Стили самопрезентації. Типи комунікації. Транзактний аналіз спілкування. Соціальний інтелект особистості. Психологія брехні та обману. Невербальна комунікація та її складові.

Тема 4. Міжособистісна взаємодія

Види міжособистісної взаємодії. Види та рівні мотивації. Агресія. Мотиви егоїзму та альтруїзму. Фактори виникнення любові та дружби. Ефект взаємного саморозкриття. Принцип справедливого розподілу у стосунках. Невротичні відносини, самообман і співзалежність. Причини створення та типи сім'ї. Причини розлучень. Фактори особистого та громадського щастя.

Надмірний самоконтроль та імпульсивність. Соціальне здоров'я та самоактуалізація.

Тема 5. Групова взаємодія

Групова динаміка та типи груп. Розподіл ролей та рольові очікування. Лідер. Соціометрія. Соціально-психологічний клімат групи. Цькування (буллінг) ізольованих членів групи. Ефекти соціального сприйняття. Групові рішення. Групомислення.

Тема 6. Керуючий вплив

Види впливу. Стилі лідерства та управління. Ефект приєднання до більшості, прагнення до унікальності (ефект сноба), престижне споживання (ефект Веблена, *Invidious consumption*). Позалогічність переконання й ефект «власної аргументації». Реактивний опір інституційному тиску. Довіра.

Тема 7. Суспільна довіра та ворожість

Соціальна диференціація та ментальність суспільних класів. Соціальний капітал і довіра. Сила слабких зв'язків. Соціальна фасилітація та інгібіція. Упередження. Расизм та ксенофобія. Стигматизація та дискримінація маргіналів. Гіперболізація відмінностей і негативне дзеркальне сприйняття. Соціальна апперцепція. Вплив ЗМІ на суспільну поведінку.

Тема 8. Масова психологія

Ефект Рінгельмана, дифузія відповідальності та соціальні лінощі. «Трагедія общинних володінь». Теорія «розбитих вікон». Ефекти юрби. Соціальна аномія. Психологія маргіналів. Психологія соціального незадоволення (відносної депривації). Маніпулювання масовою свідомістю. Громадська думка та методи пропаганди. Вплив ідеології на образно-символічне мислення. Психологія реклами та PR. Психологія моди та чуток. Психологія терору та тероризму. Делінквентні групи.

Тема 9. Економічна психологія

Підприємницька психологія та протестантська трудова етика. Психологія бідності та багатства, психологія грошей, психологія маркетингу та споживацької поведінки, психологія реклами, психологія безробіття,

психологія бізнесу, психологія управління, індустріально-організаційна психологія, психологічні техніки переговорів та продажів, психологія роботи з кадрами та розвитку людського капіталу, задоволення від роботи та захопленість нею, трудоголізм, хронічна втома та емоційне вигорання.

Тема 10. Кримінальна психологія

Юридична психологія. Делінквентна та кримінальна психологія. Кримінальна субкультура. Віктимологія. Психологія оперативно-розшукової, слідчої та судової діяльності. Профайлінг. Психологія злочинця. Пенітенціарна психологія та служба пробації.

Тема 11. Спортивна психологія

Вболівальницька та фанатська психологія, спортивна мотивація та спортивний азарт, діагностика та розвиток психотипу спортсмена і тренера. Профілактика та вирішення психологічних проблем спортсмена. Робота з поразками. Когнітивна та мотиваційна імажінація. Психологія фітнесу.

Тема 12. Психологія здоров'я та гендерна психологія

Сприйняття «образу тіла». Психологія здорового способу життя. Психологія їди. Аутопластична картина хвороби та здоров'я, «інвалідне виховання» та культ хвороби. Гендерно-рольова соціалізація та її джерела, маскуліність та фемінність, гендерні стереотипи, розвиток гендерної ідентичності (за Дж.Батлер).

Психологія розвитку та педагогічна психологія

Зміст дисципліни

Тема 1. Об'єкт і предмет, мета і завдання психології розвитку.

Психологія розвитку як наука. Вік як основна наукова категорія. Методи психології розвитку. Специфіка застосування психологічних методів дослідження у різні вікові періоди розвитку людини.

Тема 2. Поняття про психічний розвиток.

Психічний розвиток та його детермінанти. Навчання і розвиток (підходи Ж. Піаже, Л.С. Виготського, Б. Скіннера, А. Бандури, Г.С. Костюка).

Співвідношення біологічного і соціального факторів психічного розвитку. Теорія конвергенції В. Штерна. Загальні закономірності психічного розвитку індивіда. Взаємозв'язки онтогенезу та філогенезу. Порушення психічного розвитку. Гетерохронія психічного розвитку: акселерація та ретардація.

Тема 3. Періодизація вікового розвитку. Кризи розвитку особистості.

Вікова криза. Основні підходи до класифікації періодів розвитку людини (біогенетичний підхід, теорія рекапітуляції С. Холла, концепція А. Валлона, Психодинамічний підхід З. Фрейда, епігенетична концепція Е. Еріксона, когнітивний підхід Ж. Піаже, модель Л. Кольберга, персонологічний підхід, концепція Л.С. Виготського та Д.Б. Ельконіна).

Тема 4. Психологія пренатального розвитку та психологія немовляти.

Психологічна характеристика розвитку людини у пренатальний та натальний період. Психічні прояви людини до народження. Криза новонародженості. Рефлекси. Анатомофізіологічні особливості розвитку немовляти. Розвиток емоційної сфери та пізнавальних процесів у немовлят. Комплекс пожвавлення. Криза першого року життя. Спілкування з дорослими та його вплив на розвиток немовляти. Девіантне материнство.

Тема 5. Психічний розвиток дитини в ранньому віці.

Анатомо-фізіологічні передумови психічного розвитку в ранньому дитинстві. Розвиток рухових навичок. Когнітивний розвиток в ранньому дитинстві. Розвиток мовлення. Теорії ігрової діяльності. Соціальні аспекти розвитку дитини у ранньому віці. Формування самосвідомості дітей раннього віку. Криза 3-х років.

Тема 6. Особливості психічного розвитку в дошкільному віці.

Анатомо-фізіологічні передумови психічного розвитку в дошкільному віці. Сюжетно-рольова гра. Пізнання світу дорослих дитиною дошкільного віку. Супідрядність мотивів. Розвиток пізнавальної сфери дошкільника. Егоцентрична мова. Розвиток особистості та самооцінки дошкільника. Криза 6 (7) років. Психологічна готовність дитини до навчання у школі.

Тема 7. Загальна характеристика психологічного розвитку дитини молодшого шкільного віку.

Анатомо-фізіологічні особливості дитини молодшого шкільного віку. Особливості навчальної діяльності дитини у початковій школі. Розвиток пізнавальних процесів дитини молодшого шкільного віку. Адаптація дитини до школи. Початкова шкільна дезадаптація.

Тема 8. Особливості психічного розвитку в підлітковому віці.

Провідні концептуальні підходи до розуміння підліткової кризи. Анатомо-фізіологічна перебудова організму підлітків. Значення ровесників у психічному розвитку підлітка. Формування особистості підлітка. Специфічні прояви пізнавальних процесів у підлітковому віці. Девіації підлітків.

Тема 9. Психологія юнацтва.

Теорії юнацтва. Проблема конфлікту поколінь і налагодження міжпоколінної наступності. Дружба і любов у юнацькому віці. Професійне самовизначення особистості. Формування світогляду та моралі в юнацькому віці. Криза 17-ти років. Психологічні особливості студентства.

Тема 10. Особливості психічного розвитку дорослого.

Акмеологія. Вікова періодизація дорослості. Психологічна зрілість особистості. Розвиток психічних пізнавальних процесів у період дорослості. Психосоціальний розвиток у період ранньої дорослості. Сімейні ролі дорослої людини. Професійний цикл (Р. Хейвінгхерст, Д. Супер). Криза середнього віку. Зміна функцій інтелекту у дорослих. Прийняття свого віку.

Тема 12. Психологія пізньої дорослості та старіння.

Сучасні психологічні уявлення про старіння. Види старіння. Гетерохронність старіння. «Щаслива старість». Смерть і помирання: психологічні аспекти. Вплив соціальних установок на ставлення до людей літнього віку у різних культурах.

Тема 13. Педагогічна психологія як наука.

Поняття про предмет педагогічної психології. Основні категорії, принципи та завдання педагогічної психології. Історичні етапи виникнення

педагогічної психології як науки. Психолого-педагогічний експеримент. Психологія суб'єктів педагогічної діяльності. Мотивація суб'єктів педагогічної діяльності. Психологічна служба в системі освіти.

Тема 14. Психологічні аспекти навчальної та виховної діяльності.

Учіння, навчіння і навчання. Змістова і операційна сторони навчання. Психологічний аналіз уроку. Критерії оцінювання продуктивності навчальної діяльності. Психолого-педагогічні критерії навчально-виховного процесу. Аналіз базових методик навчання.

Сензитивний період виховання особистості. Взаємозв'язок виховного впливу та соціалізації особистості. Методи й ефекти виховання. Проблема самовиховання і саморозвитку особистості учителя і учня. Методики самопроекування особистості.

Теорії особистості

Зміст дисципліни

Тема 1. Психодинамічний напрямок в теорії особистості.

Загальна характеристика психодинамічного напрямку в теорії особистості: психоаналізу З. Фрейда, аналітичної психології К. Юнга, індивідуальної психології А. Адлера, соціокультурної психології К. Хорні. Психоаналіз З. Фрейда: основні концепції та принципи. Структура особистості. Природа тривоги. Типи тривоги. Захисні механізми его.

Тема 2. Індивідуальна теорія особистості А. Адлера

Основні тези індивідуальної психології А. Адлера. Основні концепції і принципи індивідуальної психології: почуття неповноцінності і компенсація, прагнення до переваги, стиль життя, соціальний інтерес, творче «Я», порядок народження дітей. Фікційний фіналізм.

Тема 3. Аналітична теорія особистості К.Г. Юнга

Структура особистості в аналітичній теорії особистості К.Г. Юнга: его, особисте несвідоме, колективне несвідоме, архетипи, Персона, Аніма і Анімус, Тінь, Самість, установки, функції. Розвиток особистості в аналітичній

теорії особистості К.Г. Юнга: каузальність і теологія в розвитку особистості, синхронія, спадковість, стадії розвитку, прогресія і регресія, процес індивідуації, трансцендентна функція, сублимація і витіснення, символізація. Методи дослідження в аналітичній теорії особистості К.Г. Юнга.

Тема 4. Диспозиційна теорія особистості Г. Олпорта.

Поняття особистості в теорії Г. Олпорта. Поняття рис особистості. Риси рис особистості. Типи індивідуальних диспозицій. Поняття пропріуму та зрілої особистості. Р. Кеттел: структурна теорія рис особистості. Підхід до особистості з позиції факторного аналізу. Особистісні риси як ядро структури особистості. Г. Айзенк: теорія типів особистості. Ієрархія (рівнева структура) рис особистості.

Тема 5. Навчально-біхевіоральний напрямок в теорії особистості.

Особистість з погляду біхевіористів. Теорія оперантного навчання Б. Скінера. Підхід Б. Скінера до психології: якою має бути наука про поведінку. Респондентна і оперантна поведінка. Підкріплення. Контроль поведінки за допомогою аверсивних стимулів. Можливості використання досягнень концепції скіннеровського оперативного навчання в різних сферах психологічної практики.

Тема 6. Соціально-когнітивний напрямок в теорії особистості.

Основні принципи соціально-когнітивної теорії А. Бандури. Саморегуляція і пізнання в поведінці. Навчання шляхом спостереження за моделлю. Проблема самоефективності і самоконтролю. Теорія соціального навчання Дж. Роттера. Потенціал поведінки. Основна формула прогнозу поведінки. Вимірювання локусу контролю.

Тема 7. Гуманістичний напрямок в теорії особистості.

Передумови виникнення гуманістичної психології. Загальна характеристика клієнт-центрованої терапії К. Роджерса та В. Франкла. Гуманістична теорія особистості А. Маслоу. Дефіцитарна мотивація і мотивація зростання

Тема 8. Інтегративний напрямок в теорії особистості.

Персонологія Г. Меррея. Структура, динаміка та розвиток особистості за Г. Мерреєм.

Психодіагностика та математичні методи в психології

Зміст дисципліни

Тема 1. Історія психодіагностики

Психодіагностика як практична та теоретична дисципліна. Предмет психодіагностики. Загальна та конкретна психодіагностика.

Тема 2. Поняття психодіагностики.

Предмет та структура психодіагностики. Тест як основний інструмент психодіагностики. Поняття тесту. Види тестів та їх класифікація. Поняття про “об’єктивний”, “суб’єктивний” та “проективний” підхід у прикладній психодіагностиці.

Тема 3. Психометричні основи психодіагностики

Основні вимоги до психодіагностичних вимірювань. Поняття про стандартизацію, репрезентативність, валідність і надійність інструменту психологічного вимірювання.

Тема 4. Вступ до математичної статистики

Математична статистика у психології. Формування біометрії як самостійної наукової дисципліни. Роботи Сантаріо, Бореллі, Бурнеля, А. де Муавра. Виникнення в середині XVII століття теорії ймовірностей та математичної статистики (П.Ферма, Б.Паскаль, Х.Гюйгенс, Я.Бернуллі, П.Лаплас, К.Гайдес, С.Пуасон та П.Л.Чебишев). Розвиток теорії малої вибірки В. Госсетом (Стьюдент). Створення теорії планування експеримента Р. Фішером. Вклад українських вчених в розвиток математичної статистики.

Тема 5. Використання сучасних технологій для розв’язання задач з математичної статистики

Табличний процесор. Основні правила роботи. Формули і функції програми Microsoft Excel. Поняття електронної таблиці. Використання

робочого середовища Excel. Введення даних до клітинок електронної таблиці. Автозаповнення.

Тема 6. Вимірювання в психологічних дослідженнях

Визначення поняття та змісту поняття «вимірювання». Мета вимірювання. Описові характеристики та складові процедури вимірювання. Основні аспекти змінних. Особливості психологічних вимірювань. Характер процедури психологічних вимірювань. Класифікація методів психологічних вимірювань. Визначення і зміст категорії вимірювальної шкали.

Тема 7. Поняття про змінні величини в психології.

Мінлива. Мінлива як випадкова величина. Безперервні і дискретні змінні. Вимоги до точності процесу вимірювання змінних. Символьна запис змінних і операцій над ними. Незалежна змінна і її види. Залежна змінна і її види. Одномірні, багатовимірні і фундаментальні залежні змінні. Види зв'язку між залежними і незалежними змінними.

Тема 8-9. Міри центральної тенденції і мінливості.

Міри центральної тенденції. Мода. Обмеження, зручність застосування, інтерпретація моди. Медіана. Особливості використання медіани. Середнє арифметичне (математичне очікування). Вибір мір центральної тенденції.

Тема 10-11. Розподіл змінних

Генеральна сукупність. Властивість генеральної сукупності. Параметр генеральної сукупності. Сукупність гомогенна і гетерогенна. Вибірка (вибіркова сукупність). Репрезентативність. Критерії класифікації вибірок: репрезентативність, обсяг, спосіб відбору і схема випробувань. Випадкова (імовірнісна вибірка). Стратегії відбору випадкової вибірки. Невипадкова вибірка. Види не випадкового відбору. Незалежні і залежні вибірки. Псевдовибірка (бустреп-процедури).

Тема 12-13. Перевірка статистичних гіпотез та міри відмінності

Етапи перевірки статистичних гіпотез. Статистична гіпотеза. При перевірці статистичних гіпотез використовуються два поняття: нульова гіпотеза. Альтернативна гіпотеза. Ухвалення нульової гіпотези. Ухвалення

альтернативної гіпотези. Помилка першого роду. Помилка другого роду. Рівні статистичної значущості.

Тема 14. Міри зв'язку

Кореляція. Цілі кореляційного аналізу. Коефіцієнт кореляції. Види кореляцій. Аутохонні кореляції, синхронні кореляції, перехресно-відстрочена кореляція. Лінійна кореляція, нульова кореляція, нелінійна кореляція.

Тема 15-16. Багатофакторний аналіз даних

Дисперсійний аналіз. Визначення та основні поняття дисперсійного аналізу в психології. Багатофакторний дисперсійний аналіз. Регресійний аналіз. Поняття регресії, види регресії. Проста і множинна лінійна модель регресійного аналізу. Довірчий інтервал для передбачених значень. Покрокова регресія. Нелінійна регресія. Кластерний аналіз. Метод головних компонент та факторний аналіз. Основна мета та застосування факторного аналізу в психології.

Психоконсультування

Зміст дисципліни

Тема 1. Загальні питання психологічного консультування.

Визначення і цілі психологічного консультування. Психологічне консультування і психотерапія. Теорії особистості і практика консультування. Структура процесу психологічного консультування. Етичні принципи у практиці психологічного консультування.

Тема 2. Особистість консультанта.

Роль та місце консультанта у психологічному консультуванні. Модель ефективного консультанта (особистісні якості та кваліфікація консультанта). Система цінностей консультанта. Професійна підготовка консультанта.

Тема 3. Консультативний контакт.

Визначення консультативного контакту. Терапевтичний клімат. Фізичні компоненти терапевтичного клімату. Емоційні компоненти терапевтичного

клімату. Навички підтримки консультативного контакту. Перенесення та контрперенесення у консультуванні та терапії.

Тема 4. Процес психологічного консультування.

Перша зустріч з клієнтом. Оцінка проблем клієнтів. Психологічна діагностика. Процедури та техніки консультування.

Тема 5. Види вербальних втручань у психологічному консультуванні.

Постановка питань. Заохочення. Інформування. Відображення когнітивного змісту. Відображення почуттів; приєднання почуттів до змісту. Конфронтація та зворотній зв'язок. Інтерпретація. Перефразування та узагальнення. Почуття консультанта і саморозкриття, міра відвертості. Пряме керівництво. Підтримка, підбадьорення та заспокоєння.

Тема 6. Невербальні аспекти комунікації у процесі психологічного консультування.

Візуальний контакт та лицьова експресія. Невербальні аспекти мовлення: мовчання та паузи, сльози та плач, сміх та гумор, позіхання. Простір та дистанція при взаємодії. Жести та пози (синхронія взаємодії). Види невербальних послань.

Тема 7. Прийоми метакомунікації у психологічному консультуванні.

Відсутність референтних індексів. Техніка фокусування. «Ти»-висловлювання. Некоректні дієслова. Номіналізації. Генералізації. Оціночні слова. Примус. Конструкції типу «не можу». Семантично хибні формулювання. «Читання думок». Втрачений перформатив. Дисоціація. Питання. Фрустрація питань. Негативні конструкції. Агресивні дієслова. Подвійні послання та парадоксальні висловлювання. Метафоричні вирази.

Тема 8. Особистісні прояви психолога-консультанта у консультативному процесі.

Індивідуальний стиль консультування. Ненормативна лексика у психологічному консультуванні. Гумор у роботі психолога-консультанта.

Тема 9. Психоаналітичний підхід у консультуванні.

Розуміння природи людини в рамках класичної психоаналітичної теорії
3. Фрейда. Роль консультанта, цілі та методи роботи. Унікальність та обмеження психоаналітичного підходу в консультуванні. Адлеріанський підхід до консультування. Консультування в рамках теорії К.Г. Юнга.

Тема 10. Особистісно орієнтований та екзистенційний підхід у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи.

Особистісно-орієнтоване консультування. Розуміння природи людини К. Роджерсом. Роль консультанта, цілі та методи роботи в особистісно-орієнтованому консультуванні. Розуміння природи людини в екзистенційному підході. Р. Мей та В. Франкл. Роль консультанта, цілі та методи роботи з клієнтом в екзистенційному підході. Унікальність та обмеження у роботі з клієнтами в особистісно-орієнтованому та в екзистенційному підходах.

Тема 11. Когнітивно-поведінковий підхід у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи.

Біхевіоризм. Б. Скіннер. Соціально-когнітивна теорія. Роль консультанта, цілі та методи роботи з клієнтом. Когнітивне реструктурування у когнітивно-біхевіоріальному підході. Унікальність та обмеження в роботі у когнітивно-поведінковому підході.

Тема 12. Інші теоретичні напрямки у консультуванні.

Соціально-когнітивна теорія в консультуванні. Транзактний аналіз у консультуванні. Раціонально-емотивна терапія у консультуванні. Гештальт-підхід у консультуванні.

Тема 13. Консультування клієнтів різних вікових та соціальних категорій.

Особливості консультування дітей і підлітків. Консультування людей похилого віку. Консультування та питання статі. Консультування клієнтів з групи ЛГБТ. Консультування та духовність. Консультування у культурно і етнічно різноманітному світі. Особливості консультування клієнтів з категорії переміщених осіб та клієнтів з особливими потребами.

Тема 14. Консультування клієнтів при переживанні особливих психоемоційних станів.

Консультування тривожних клієнтів. Консультування при реакціях страху та фобіях. Консультування вороже налаштованих та агресивних клієнтів. Консультування при переживанні провини. Особливості консультування плачучих клієнтів. Консультування при переживанні втрати. Консультування клієнтів тяжко хворих. Особливості консультування клієнтів з ВІЛ/СНІД. Консультування клієнтів з сексуальними проблемами.

Тема 15. Консультування клієнтів з різною характерологією.

Консультування істеричних особистостей. Консультування obsесивних особистостей. Консультування при параноїдальних розладах. Консультування шизоїдних особистостей. Консультування асоціальних особистостей. Консультування клієнтів з залежністю. Консультування клієнтів з психосоматичними розладами. Консультування клієнтів з депресією та суїцидальними намірами.

Тема 16. Особливі формати психологічного консультування.

Особливості консультування "немотивованих" клієнтів та тих, які ставлять завищені вимоги. Групове консультування. Сімейне консультування як окремий випадок групового консультування. Види сімейного консультування. Особливості короткострокового консультування. Особливості телефонного консультування.

Психотерапія та психокорекція

Зміст дисципліни

Тема 1. Загальні засади психотерапії.

Сутність поняття психотерапії. Медичний і психологічний підходи в психотерапії. Поняття про психотерапевтичне втручання. Етапи психотерапевтичного процесу. Методи психотерапії. Загальні чинники психотерапії. Основні скарги клієнтів. Важкі клієнти психотерапевтів. Оцінка змін в психотерапії. Етичні принципи психотерапевта.

Тема 2. Психодинамічна психотерапія.

Теоретичні основи психодинамічної психотерапії. Основні концепції психодинамічної психотерапії. Генеза неврозу в концепції індивідуальної психотерапії А. Адлера. Відчуття недостатності і боротьба за її подолання в індивідуальній психології. Соціальний інтерес в індивідуальній психології. Життєвий стиль особистості в індивідуальній психології. Метод інтерв'ю в індивідуальній психології. Метод якісного аналізу ранніх спогадів в індивідуальній психології. Метод кількісного аналізу ранніх спогадів в індивідуальній психології. Результати впливу в індивідуальній психології.

Тема 3. Поведінкова психотерапія.

Теоретичні основи поведінкової психотерапії. Основні концепції поведінкової психотерапії. Генеза неврозу в поведінковій психотерапії. Принципи та етапи поведінкової психотерапії. Методика «негативного впливу» в поведінковій психотерапії. Методика «скилл-терапії» в поведінковій психотерапії. Методики поведінкової психотерапії, засновані на принципах позитивного і негативного підкріплення. Метод систематичної десенсибілізації і сенсибілізації. Імерсійні методи, метод аверзії і метод Моріта в поведінковій психотерапії. Результати впливу в поведінковій психотерапії.

Тема 4. Когнітивна психотерапія.

Теоретичні основи когнітивної психотерапії. Основні концепції когнітивної психотерапії. Генеза неврозу в когнітивній психотерапії. Раціонально-емотивна терапія А. Елліса. Техніки раціонально-емотивної терапії. Показання до використання раціонально-емотивної терапії. Когнітивна психотерапія А. Бека. Техніки когнітивної психотерапії. Показання до використання когнітивної психотерапії. Результати впливу в когнітивній психотерапії.

Тема 5. Екзистенціальна психотерапія.

Теоретичні основи екзистенціальної психотерапії. Основні напрямки екзистенціальної психотерапії. Генеза неврозу в екзистенціальній

психотерапії. Сутність невротичної і нормальної тривоги в екзистенціальній психотерапії. Нормальна, невротична і екзистенціальна вина в екзистенціальній психотерапії. Граничні екзистенціальні занепокоєння. Види психологічного захисту, пов'язаної з граничними екзистенціальними занепокоєнням. Методи виявлення механізмів психологічного захисту в екзистенціальній психотерапії. Прийоми психотерапевтичної роботи з граничними екзистенціальними занепокоєнням. Результати впливу в екзистенціальній психотерапії.

Тема 6. Психодрама.

Теоретичні основи психодрами. Форми і види психодрами. Генеза неврозу в психодрамі. Цілі і завдання психодрами. Учасники класичної процедури психодрами. Основні фази психодрами. Терапевтичні фактори психодрами. Методики психодрами. Організація терапевтичного процесу і групова динаміка в процесі психодрами. Результати психодраматического впливу і зв'язок психодрами з іншими напрямками.

Тема 7. Загальні засади психокорекції.

Психологічна корекція та її види. Специфічні риси психокорекційного процесу. Психокорекційна ситуація. Принципи психокорекційної роботи. Цілі і завдання психокорекційного впливу. Принципи складання психокорекційних програм. Основні види психокорекційних програм. Фактори ефективності психокорекції. Оцінка ефективності психокорекційного впливу. Вимоги до психолога, який здійснює психокорекційну роботу.

Тема 8. Групова психокорекція.

Специфіка групової форми психокорекції. Особливості комплектування психокорекційної групи. Групова динаміка у психокорекційній групі. Керівництво психокорекційної групою. Різновиди корекційних груп. Методи корекційного впливу в групах зустрічей. Методи корекційного впливу в тренінгових групах. Методи корекційного впливу в групах тренінгу умінь. Методи корекційного впливу в темоцентризованих групах. Методи корекційного впливу в процесі групових дискусій.

Тема 9. Психокорекція методами арт-терапії.

Теоретичні основи корекційного впливу в арт-терапії. Показання до використання арттерапії. Основні напрямки в арттерапії. Методи корекційного впливу в музикотерапії. Методи корекційного впливу в бібліотерапії. Методи корекційного впливу в танцювальній терапії. Методи корекційного впливу в проектному малюнку. Методи корекційного впливу при творі історій. Методи корекційного впливу в казкотерапії. Методи корекційного впливу в лялькотерапії.

Тема 10. Психокорекція методами нейролінгвістичного програмування (НЛП).

Теоретичні основи корекційного впливу в НЛП. Базові припущення НЛП. Метод «Добре сформованого результату» в НЛП. Метод «Якоріння» в НЛП. Метод «Вбудовування нової стратегії» в НЛП. Метод «Зміни субмодальностей» в НЛП. Метод «Інтеграції конфліктних частин» в НЛП. Метод «Психотерапії на лінії часу» в НЛП. Метод «Лінгвістичного рефреймінгу» в НЛП. Метод «Формування ресурсних станів клієнта».

Тема 11. Психокорекція методами гіпно-сугестивного впливу.

Теоретичні основи корекційного впливу в гіпно-сугестивній психотерапії. Способи формування гіпнотичного стану. Види навіювань в стані неспання та гіпнотичному стані. Методи прямого впливу гіпнотичних сугестій на автономні функції організму і внутрішнього середовища. Гіпнотерапія порушення звичок і поведінки. Методи прямого навіювання в гіпнозі здатності (можливості) виконувати адаптивний вид поведінки. Гіпнотерапія тривоги. Метод систематичної десенсибілізації в гіпнотичному стані. Когнітивні методи в гіпнотичному стані. Аналітичні методи в гіпнотичному стані. Екзистенціально-гуманістичні методи в гіпнотичному стані. Психодраматичні методи в гіпнотичному стані (гіпнодрама).

Тема 12. Методи психокорекції дитячо-батьківських і сімейних відносин.

Сім'я як об'єкт психокорекційного впливу. Напрями корекційної роботи з сім'єю. Фази життєвого циклу сім'ї. Різновиди загроз життєдіяльності сім'ї. Різновиди сімейних конфліктів. Методика корекції дитячо-батьківських і сімейних відносин «Сімейна фотографія». Методика корекції дитячо-батьківських і сімейних відносин «Сімейна скульптура». Методика корекції дитячо-батьківських і сімейних відносин «Рольова карткова гра». Методики корекції дитячо-батьківських і сімейних відносин «Сімейний ритуал» і «Соціальний ритуал». Методики корекції дитячо-батьківських і сімейних відносин «Порівняння цінностей», «Подружня конференція» і «Сімейна рада».

3. Структура екзаменаційних завдань

Кожний екзаменаційний білет містить 20 тестових питань, 1 проблемне питання, 1 практичне завдання та 1 професійно-психологічну ситуацію. Виконання кожного виду завдань спрямовано на досягнення таких результатів: тестові питання – знання та розуміння предметної області «Загальної психології», «Експериментальної психології», «Теорій особистості»; проблемне питання – знання і розуміння природи поведінки та діяльності особистості як представника вікових та соціальних груп; практичне завдання – знання психодіагностичного інструментарію та здатність застосовувати методи математичної статистики для обробки емпіричних даних; професійно-психологічна ситуація – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях надання психологічної допомоги.

4. Критерії оцінювання відповідей

Оцінка знань здійснюється за 100-бальною системою та формується таким чином:

1. Тестування (з дисциплін «Загальна та експериментальна психологія», «Теорії особистості») – 20 б.;
2. Проблемне питання (з дисциплін «Соціальна психологія», «Психологія розвитку та педагогічна психологія») – 30 б.;

3. Практичне завдання (з дисципліни «Психодіагностика та математичні методи в психології») – 25 б.;

4. Професійно-практична ситуація (з дисциплін «Психоконсультація», «Психотерапія та психокорекція») – 25 б.

Оцінка	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
ВІДМІННО	відмінне виконання з незначною кількістю несуттєвих помилок	5, 0 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
ДОБРЕ	в цілому правильна робота з певною кількістю помилок	4, 0 (добре)	$74 \leq RD \leq 89$
ЗАДОВІЛЬНО	виконання задовольняє мінімальні критерії	3,0 (задовільно)	$60 \leq RD \leq 73$
НЕЗАДОВІЛЬНО	можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD \leq 59$
НЕЗАДОВІЛЬНО	необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$RD < 35$

4. Список рекомендованої літератури

1. Ануфрієва Н. М. Соціальна психологія : навчальний посібник / Н. М. Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. Київ: Каравела, 2016. 370 с.
2. Варій М. Й. Психологія особистості : підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. 608 с.
3. Варій М. Й. Загальна психологія : підручник. Київ : Знання, 2014. 1047 с.
4. Васківська С. В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник. Київ: Четверта хвиля, 2017. 256 с.
5. Вдовенко В. В. Математичні методи в психології: навчально-методичний посібник. Кіровоград: ПП «Центр оперативної поліграфії» Авангард», 2017. 112 с.
6. Галян О. І., Галян І. М. Експериментальна психологія: навчальний посібник для студентів ВНЗ. Київ: Академвидав, 2012. 399 с.

7. Кацавець Р. С. Вікова психологія: навчальний посібник. Київ: Алерта, 2019. 112 с.
8. Кудерміна О. І. Соціальна психологія : навчальний посібник / О. І. Кудерміна, Л. І. Казміренко, С. Б. Власенко. Київ : НАВС, 2020. 243 с.
9. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 360 с.
10. Москалець В. П. Загальна психологія : підручник. Київ: Ліра-К, 2020. 564 с.
11. Москалець В. П. Психологія особистості. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 262 с.
12. Основи практичної психології / В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева та ін.: підручник. Київ: Либідь, 2019. 536 с.
13. Охременко О. Р. Соціальна психологія : навчальний посібник / О. Р. Охременко. Київ : Персонал, 2012. 312 с.
14. Павленко В. П. Соціальна психологія [Електронний ресурс] : конспект лекцій для студ. спец. "Соціальна робота" та "Психологія" денної форми навчання / В. П. Павленко. Суми: СумДУ, 2017. 314 с.
15. Психологія особистості. Хрестоматія : навчальний посібник / упоряд. О. Б. Мельничук, Р. Ф. Пасічняк, Л. М. Вольнова. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. 532 с.
16. Руська Р. В. Теорія імовірності та математична статистика в психології: навчальний посібник. Тернопіль. 2020. 112 с.
17. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія : навчальний посібник. 3-тє вид., перероб., доп. Київ : Академія, 2017. 368 с.
18. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. Загальна психологія : підручник. Київ: Каравела, 2017. 464 с.
19. Татьянчиков А. О. Математичні методи в психології. «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2021. 148 с.
20. Хомич Г., Ткач Р. Основи психологічного консультування: навчальний посібник. Київ: МАУП, 2016. 152с.

21. Шахова О. Г. Соціальна психологія особистості : навчальний посібник / О. Г. Шахова. Харків : Контраст, 2019. 116 с.

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник навчально-організаційного управління

В. Б. Юскаєв

2022 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ
екзамену з атестації за ступенем «бакалавр»
зі спеціальності 053 «Психологія»
за освітньо-професійною програмою «Психологія»

Варіант

Завдання з дисциплін, що формують загальні професійні компетентності зі спеціальності.

Завдання 1

Оберіть правильні варіанти відповідей на тестові питання.

1. Яка з наведених характеристик стосується психічних властивостей?

- 1) динамічні утворення, що проявляються в активності особистості;
- 2) стійкі індивідуальні психічні особливості;
- 3) акти психічної діяльності, що відрізняються відображувальною і регуляційною специфікою;
- 4) загальний функціональний стан психіки людини.

2. Що є прикладом подразливості?

- 1) рух квітки в напрямку сонця;
- 2) відображення рослини у дзеркалі;
- 3) відчуття голоду у будь-якої істоти;
- 4) знервованість людини через конфліктну ситуацію.

3. Що з переліченого належить до сфери несвідомого?

- 1) Суб'єктивне відображення оточуючої дійсності.
- 2) Рефлексія особистості.
- 3) Безцільне спонукання до діяльності.
- 4) Здатність творити і відтворювати ідеї.

4. Неголодний собака зариває кістку, щоб пізніше її з'їсти. Про які стадію та рівень розвитку психіки собаки свідчить цей факт?

- 1) Вищий рівень стадії елементарної сенсорної психіки.
- 2) Вищий рівень стадії перцептивної психіки.
- 3) Низький рівень стадії елементарної сенсорної психіки.
- 4) Низький рівень стадії практичного інтелекту.

5. Яку функцію мають сновидіння за З. Фройдом?

- 1) Цензурують небажані змісти психіки.
- 2) Розряджають лібідіозну енергію.
- 3) Супроводжують фазу швидкого сну.
- 4) Програмують майбутнє людини.

6. Хто є засновником класичного біхевіоризму?

- 1) Б. Ф. Скіннер.
- 2) А. Бандура.
- 3) Дж. Вотсон.
- 4) Ч. Осгуд.

7. Дослідник вивчав тривожність студентів до та після початку бойових дій. Які організаційні методи при цьому застосовувалися?

- 1) Лонгітюдний та комплексний.
- 2) Порівняльний та комплексний.
- 3) Комплексний та психодіагностичний.
- 4) Лонгітюдний та порівняльний.

8. Застосування якого методу є найбільш доцільним для вивчення міжособистісних стосунків у групі з 30 осіб?

- 1) Соціологічне опитування.
- 2) Глибинне інтерв'ю.
- 3) Соціометрія.
- 4) Референтометрія.

9. Предметом психологічного дослідження є "тривожність студентів ЗВО у повоєнний період". Що є об'єктом дослідження?

- 1) Тривожність як феномен психіки.
- 2) Студенти ЗВО.
- 3) Психологічні особливості студентів ЗВО.
- 4) Психологія повоєнного часу.

10. Який метод входить до групи методів активного впливу?

- 1) Біографічний.
- 2) Констатувальний експеримент.
- 3) Соціально-психологічний тренінг.
- 4) Аналіз продуктів діяльності.

11. Студент хотів пити, але не міг купити води через те, що буфет було зачинено. Як називається емоційний стан, який переживав студент?

- 1) Фрустрація.
- 2) Афект.
- 3) Стрес.
- 4) Пристрасть.

12. Який різновид відтворення вимагає від особистості застосування вольових зусиль?

- 1) Власне відтворення
- 2) Впізнавання.
- 3) Пригадування..
- 4) Спогади.

13. Людина, яка сприймає оригінальний за формою, розміром, кольором тощо автомобіль, все одне розуміє, що перед нею автомобіль. Яка особливість сприймання в цьому проявляється?

- 1) Цілісність.
- 2) Структурність.

- 3) Предметність.
- 4) Апперцепція.

14. Студент, обраховував приклад, який складався з певної кількості дій. Переходячи до наступної дії, студент використовував попередній результат і тут же забував його. Як називається такий вид пам'яті?

- 1) Короткочасна.
- 2) Оперативна.
- 3) Мимовільна.
- 4) Механічна.

15. Який механізм уяви дозволив конструкторам створити безпілотний літальний апарат?

- 1) Аглотинація.
- 2) Лігота.
- 3) Схематизація.
- 4) Гіперболізація.

16. Батьки віддають свою трирічну дитину на гурток з малювання, аргументуючи це наявністю в попередніх поколіннях родини відомих художників. Прихильниками якої концепції впливу на розвиток особистості біологічного та соціального є батьки дитини?

- 1) Біологізаторська.
- 2) Соціологізаторська.
- 3) Двох факторів.
- 4) Спонтанності розвитку.

17. До якого виду належить потреба у споживанні їжі?

- 1) Природна.
- 2) Культурна.
- 3) Природна духовна.
- 4) Культурна матеріальна.

18. Які властивості темпераменту характеризує сангвініка?

- 1) активність переважає реактивність, пластичність, інтровертованість.
- 2) активність низька, ригідність, інтровертованість.
- 3) активність висока, пластичність, екстравертованість.
- 4) реактивність висока, ригідність, екстравертованість.

19. Людина з якою акцентуацією особистості характеризується акуратністю, старанністю, бюрократичністю, завищеними вимогами до себе та інших?

- 1) Гіпертимна акцентуація.
- 2) Демонстративна акцентуація.
- 3) Педантична акцентуація.
- 4) Циклотимна акцентуація.

20. Як в термінах психології діяльності називається обов'язкове чищення людиною зубів після їжі?

- 1) Знання.
- 2) Звичка.
- 3) Вміння.
- 4) Навичка.

Завдання з дисциплін, що формують професійні компетентності з освітньої програми.

Завдання 2

Ознайомтеся із ситуацією та дайте відповіді на поставлені питання.

Коли керівник підрозділу почав обговорювати з підлеглими зміни в режимі та формі роботи, один із них почав іронічно висловлювати сумніви в необхідності й результативності цих новацій, і його ставлення швидко передалося всім іншим: група втратила початкове зацікавлення і більш чи менш відкрито кепкувала з керівника.

1. Поясніть, які дві ролі в групі виконував цей підлеглий у даній ситуації та який вид прилаштування до співрозмовника-керівника він застосував.

2. У якому віковому періоді перебуває даний підлеглий відповідно до культурно-історичної концепції розвитку? Аргументуйте за критеріями періодизації розвитку

Л.С.Виготського.

Завдання 3

Оберіть правильні варіанти відповідей на тестові питання.

1. Що таке репрезентативна (представницька) вибірка?

- 1) Вибірка, структура якої адекватно відображає структуру генеральної сукупності.
- 2) Вибірка, яка відображає різні форми генеральної сукупності.
- 3) Вибірка з основними характеристиками нормального розподілу.
- 4) Вибірка, у якій результати розподілу мають однакову сигму і дисперсію.

2. Який метод у психології характеризується безпосереднім сприйняттям явищ і процесів у їхній цілісності і динаміці?

- 1) Тестування.
- 2) Спостереження.
- 3) Опитування.
- 4) Експеримент.

3. Яка шкала використовується при порівнянні об'єктів за певною ознакою (ранжування, рейтинг)?

- 1) Номінативна.
- 2) Порядкова.
- 3) Шкала інтервалів.
- 4) Шкала відносин.

4. Яка математична величина вираховується з використання формули - $D(X) = M(X^2) - (M(X))^2$?

- 1) Дисперсія.
- 2) Кореляція.
- 3) Коефіцієнт варіації.
- 4) Середнє значення.

5. Який метод статистичного аналізу даних дозволяє виявляти вплив різних факторів на досліджувану ознаку?

- 1) Кореляційний аналіз.
- 2) Дисперсійний аналіз.
- 3) Регресійний аналіз.
- 4) Факторний аналіз.

Практичне завдання

При визначенні ступеня вираженості деякого психічної властивості бали розподілилися наступним чином:

22 15 16 12 22 15 15 11 22 15 16 12 22 15 15 11

Якими є середнє, мода та медіана даної сукупності?

Завдання 4

Виконайте професійне завдання.

З якою метою психолог може спонукати клієнта до зосередження на його тілесних відчуттях? Наведіть короткий приклад консультативної бесіди з використанням психологом техніки «відображення почуттів» та «приєднання почуттів до змісту».

Завідувач кафедри
психології, політології та
соціокультурних технологій

_____ Світайло Н.Д.
(підпис)

ПОГОДЖЕНО:
Декан факультету
іноземної філології та
соціальних комунікацій

_____ Сушкова О.М.
(підпис)

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник навчально-організаційного управління

_____ В. Б. Юскаєв
_____ 2022 р.

ШАБЛОН ПЕРЕВІРКИ ВІДПОВІДЕЙ
екзамену з атестації за ступенем «бакалавр»
зі спеціальності 053 «Психологія»
за освітньо-професійною програмою «Психологія»

Варіант

Завдання 1

№ питання	1	2	3	4	№ питання	1	2	3	4	№ питання	1	2	3	4	№ питання	1	2	3	4	
1.		☐			6.			☐		11.	☐				16.				☐	
2.	☐				7.				☐	12.			☐		17.	☐				
3.			☐		8.			☐		13.			☐		18.				☐	
4.		☐			9.	☐				14.		☐			19.				☐	
5.	☐				10.			☐		15.		☐			20.			☐		

Завдання 2

2.1. Роль емоційного лідера, прилаштування «знизу» («тиск на жалість») і м'яке маніпулювання.

2.2. Немає, закон «метаморфози» є закономірністю психічного розвитку, що описує перетворення кількісних змін в якісні.

Завдання 3

3.1.

№ питання	1	2	3	4
1.	☐			
2.		☐		
3.		☐		
4.	☐			
5.			☐	

3.2.

16; 15; 15.

Завдання 4

Психолог може спонукати клієнта до зосередження на його тілесних відчуттях для посилення і усвідомлення певних емоцій клієнтом.

Завідувач кафедри психології,
політології та соціокультурних технологій

_____ Світайло Н.Д.
(підпис)

ПОГОДЖЕНО:
Декан факультету іноземної філології
та соціальних комунікацій

_____ Сушкова О.М.
(підпис)